# **Szkoła na TAK!** Klasa 3. Wymagania edukacyjne. Semestr I

## I. Edukacja polonistyczna

### 1. Słuchanie

**Uczeń:**

- uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników
- słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów
- słucha informacji na różne tematy
- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji

### 2. Mówienie

**Uczeń:**

- odpowiada na pytania dotyczące tekstów
- zadaje pytania związane z wysłuchanym / przeczytanym tekstem
- konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym
- używa bogatego słownictwa
- dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe
- recytuje wiersze
- uczestniczy w rozmowach na forum klasy
- wypowiada się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- opisuje ilustrację
- wykonuje eksperymenty językowe

### 3. Czytanie

**Uczeń:**

- czyta po cichu teksty drukowane
- czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie)
- czyta wybrane książki


Copyright by WSiP

- wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty
- czyta tekst ze zrozumieniem
- wyodrębnia z tekstu postacie i zdarzenia, wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste, ocenia postępowanie bohaterów literackich
- eksperymentuje, przekształca tekst, układa dalsze losy postaci

## 4. Pisanie

**Uczeń:**

- pisze czytelnie zdania i tekst ciągły
- bezbłędnie przepisuje zdania
- uzupełnia teksty wyrazami w odpowiedniej formie
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania
- układa zdarzenia we właściwej kolejności
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach z **rz** wymiennym na **r**, z **rz** niewymiennym, z **rz** po spółgłoskach: p, b, t, d, k, g, j, w, ch, z **u** na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem **-uje**, z **h** niewymiennym, z **ó** wymiennym na **o**, **a**, **e** oraz **ó** niewymiennym, **ó** w zakończeniach: -ów, -ówka, -ówna
- pisze poprawnie wielkie litery w zapisie tytułów książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów, zwrotów grzecznościowych
- pisze z pamięci zdania
- rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia)
- potrafi napisać list, opis postaci, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie, notatkę, zapisuje adres nadawcy i odbiorcy

## 5. Kształcenie językowe

**Uczeń:**

- wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby
- zna polski alfabet
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych
- wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach
- łączy wyrazy w wypowiedzenie
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki
- potrafi dobrać wyrazy przeciwstawne do wskazanych, rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne


Copyright by WSiP

- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz wykrzyknikowe
- przekształca zdanie oznajmujące w rozkazujące i odwrotnie
- wie, że istnieją związki frazeologiczne (połączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne)
- potrafi rozwinąć zdanie

### 6. Samokształcenie

**Uczeń:**

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów
- korzysta z różnych źródeł informacji

## II. Edukacja matematyczna

### 1. Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

**Uczeń:**

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- określa kierunki względem siebie lub innej osoby oraz na kartce
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy
- posługuje się pojęciami: wiersz, kolumna, skos
- wie, co to jest plan (miasta, terenu)

### 2. Liczby i ich własności

**Uczeń:**

- liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 1000
- liczy w przód i wstecz od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.
- odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 1000
- porównuje liczby, stosuje znaki: <, >, =
- porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie
- zna strukturę liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych; wskazuje jedności, dziesiątki, setki
- rozumie aspekt porządkowy liczby
- wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby
- stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”, „liczba 2 razy większa / mniejsza”


Copyright by WSiP

## 3. Posługiwanie się liczbami

**Uczeń:**

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 1000 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach
- dostrzega związki dodawania z odejmowaniem
- rozkłada liczby dwucyfrowe i trzycyfrowe na składniki
- stosuje przemienność dodawania
- zna kolejność wykonywania działań
- rozumie, na czym polegają mnożenie i dzielenie, zna związek między tymi działaniami
- stosuje przemienność mnożenia
- rozkłada na czynniki liczby w zakresie 100
- mnoży (w tym przez 1 i 0) i dzieli w zakresie 100 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji
- mnoży liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100
- rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste
- rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko)

## 4. Czytanie tekstów matematycznych

**Uczeń:**

- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań
- rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000
- układa zadania do ilustracji, działania lub pytania
- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku
- potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo)
- rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 100 z użyciem konkretów lub ilustracji
- analizuje i rozwiązuje zadania, w tym wybrane zadania złożone
- odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”
- stosuje własne strategie rozwiązywania zadań tekstowych i problemów matematycznych

## 5. Pojęcia geometryczne


Copyright by WSiP

**Uczeń:**

- rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt
- wyróżnia boki w wielobokach
- konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek
- posługuje się jednostkami długości: kilometr, metr, centymetr, milimetr
- rozumie, co to jest odcinek
- mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru
- mierzy obwody figur
- rysuje wieloboki o podanych wymiarach
- rozumie, że 1 cm = 10 mm, 1 m = 100 cm, 1 km = 1000 m
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 m 50 cm

## 6. Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

**Uczeń:**

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej
- rozumie, że 1 zł = 100 gr
- wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 1000
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 zł 10 gr
- zna i wymienia nazwy dni tygodnia
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe
- zna nazwy miesięcy i pór roku
- wie, ile dni może mieć miesiąc
- rozpoznaje znaki rzymskie od I do XII
- potrafi zapisywać datę
- rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami i elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym)
- wykonuje obliczenia zegarowe
- zna jednostki czasu zegarowego: doba, godzina, minuta, sekunda; pół doby, kwadrans
- posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram, gram)


Copyright by WSiP

- zna zależności pomiędzy jednostkami masy, rozumie, że 1 kg = 100 dag, 1 dag = 10 g, 1 kg = 1000 g
- wykonuje proste obliczenia wagowe
- posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra)
- wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością
- mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę
- rozumie, że w różnych krajach obowiązuje inna waluta, można wymieniać pieniądze w kantorze; jak można bezpiecznie korzystać z pieniędzy w intrenecie; wie, czym są podatki i do czego służą; rozumie, czym jest gwarancja i reklamacja; zna różne sposoby płatności za towary i usługi
- wykonuje różnego rodzaju zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji
- rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne

## III. Edukacja społeczna

### 1. Rozumienie środowiska społecznego

**Uczeń:**

- zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości
- przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia
- współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami
- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród
- współpracuje w grupie
- wykonuje w zespołach parce projektowe
- przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość
- rozpoznaje i nazywa różne grupy społeczne do których nie należy, np. inne narodowości, mieszkańców kontynentów
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów dotyczące obchodzenia Bożego Narodzenia
- kulturalnie zwraca się do innych i stosuje zwroty grzecznościowe
- wie, jak kulturalnie należy zachować się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych
- rozwija swoją samodzielność (np. potrafi zaoferować swoją pomoc drugiej osobie [tutoring rówieśniczy], potrafi przygotować listę zakupów i wie, jak kupować mądrze, stara się samodzielnie przygotować prezenty dla bliskich lub obdarować ich swoją uwagą,


Copyright by WSiP

czasem, uśmiechem)
- twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania
- przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania

### 2. Orientacja w czasie historycznym

**Uczeń:**
- zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami Bożego Narodzenia, Dniem Wszystkich Świętych)
- rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy
- zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.
- wie, jakie tradycje są związane z obchodzeniem Narodowego Święta Niepodległości
- rozumie, kim jest patriota
- zna postacie wielkich Polek i Polaków
- rozpoznaje wybrane stroje ludowe, zwyczaje regionalne, budowle, potrawy; wiem, czym jest gwara
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, dostrzega różnicę pomiędzy życiem ludzi dawniej i dziś

## IV. Edukacja przyrodnicza

### 1. Rozumienie środowiska przyrodniczego

**Uczeń:**
- wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku
- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla danego kontynentu
- obserwuje pogodę i zna jej elementy (temperatura, wiatr, deszcz)
- zna skutki związane ze zjawiskami atmosferycznymi, rozumie wpływ zmian klimatu na różne aspekty życia na Ziemi
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, odczytuje prognozę pogody z różnych źródeł
- prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty, tworzy notatki z obserwacji, próbuje wyjaśniać obserwowane zjawiska
- rozpoznaje drzewa liście i iglaste
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, określa składowe i funkcje wybranych ekosystemów (las, jezioro)
- wie, że są organizowane różnego rodzaju akcje na rzecz ochrony środowiska
- wie, jak działać ekologicznie (zrobić ekologiczne ozdoby świąteczne, dokonywać świadomych ekologicznych wyborów podczas świąt)


Copyright by WSiP

## 2. Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

**Uczeń:**

- rozpoznaje najważniejsze znaki drogowe
- stosuje zasady bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych
- wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie
- wie, jak uniknąć niebezpieczeństwa poza domem, jak reagować w sytuacji niebezpiecznej
- zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna)
- wie, jak sformułować komunikat – wezwanie o pomoc (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna); posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka
- wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody
- zna warunki sprzyjające uczeniu się
- wie, jakie skutki może wywołać przebywanie w nadmiernym hałasie
- rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania
- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego

## 3. Rozumienie przestrzeni geograficznej

**Uczeń:**

- wie, gdzie w Polsce znajdują się miejsca pamięci narodowej
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, nazwy krain geograficznych
- wskazuje kierunki główne na mapie; wie, czym jest różna wiatrów; odczytuje podstawowe znaki kartograficzne
- odczytuje podstawowe informacje z mapy świata
- zna nazwy kontynentów oraz ich charakterystyczne cechy
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie
- określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów


Copyright by WSiP

## V. Edukacja plastyczna

### 1. Percepcja wizualna, obserwacje i doświadczenia

**Uczeń:**

- wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy
- wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę
- określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowę, ubarwieniu, sposobach poruszania się

### 2. Działalność ekspresji twórczej

**Uczeń:**

- wykonuje prace plastyczne na podany temat
- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, węglem
- maluje farbami, używając pędzli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny
- lepi z plasteliny, modeliny
- projektuje prace przestrzenne
- estetycznie wykonuje prace plastyczne
- wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur
- wykonuje prace potrzebne do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia)
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem

### 3. Recepcja sztuk pięknych

**Uczeń:**

- zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki
- nazywa dziedziny sztuk plastycznych, w tym dziedziny stuki użytkowej
- wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż)
- nazywa przykłady wybranych dzieł znanych artystów


Copyright by WSiP

## VI. Edukacja techniczna

### 1. Organizacja pracy

**Uczeń:**

- planuje i realizuje własne projekty i prace
- zachowuje ład i porządek w miejscu pracy
- współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych
- zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy

### 2. Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

**Uczeń:**

- wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych
- samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej
- wykonuje pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

### 3. Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

**Uczeń:**

- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego
- wyjaśnia działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym

## VII. Edukacja muzyczna

### 1. Słuchanie muzyki

**Uczeń:**

- rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody
- aktywnie słucha muzyki
- poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą
- rozróżnia dźwięki melodii (ciche – głośne, wysokie – niskie)
- rozróżnia tempo melodii (szybkie – wolne)
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych
- zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora
- rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne: trójkąt, bębenek, klawesy, tamburyn, werbel; klawiszowe: fortepian, pianino,


Copyright by WSiP

keyboard, smyczkowe: skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas; dęte)
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych

**2. Ekspresja muzyczna. Śpiew**

**Uczeń:**
- chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki
- dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem
- śpiewa wybrane piosenki ludowe
- śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych
- rozpoznaje i śpiewa hymn Polski

**3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec**

**Uczeń:**
- wykonuje układy ruchowe do utworów
- uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami

**4. Gra na instrumentach muzycznych**

**Uczeń:**
- odtwarza i tworzy rytmy
- akompaniuje do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze

**5. Znajomość form zapisu dźwięku**

**Uczeń:**
- rozróżnia gestem dźwięki i zna budowę piosenki
- w zabawie z instrumentami perkusyjnymi zapisuje dźwięki np. poprzez układ piktogramów; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie
- wie, do czego służy zapis nutowy
- wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)


Copyright by WSiP